

Mál nr. 222/2021

M og
V v/ ábyrgðartryggingar byggingarfyrirtækis A.**Ágreiningur um bótaskyldu er byggingaverkamaður féll niður af þaki húsbýggingar.****Gögn.**

Málskot, móttækið 27.5.2021, ásamt fylgigögnum.

Bréf V, dags. 16.7.2021, ásamt fylgigögnum.

Málsatvik.

Á milli kl. 8 og 9 að morgni 21. nóvember 2020 féll M ofan af þaki þar sem hann var að störfum fyrir byggingarfyrirtækið A. M er af er af erlendu bergi brotinn og í frásögn hans af atvikinu, sem rituð er á ensku, kemur fram að hann hafi verið flokksstjóri (e. team leader) yfir þeim samstarfsmönnum sem hafi verið að vinna með honum auk þess sem hann hafi verið almennur starfsmaður (e. normal worker). Þeir hafi einungis haft stiga til að klifra upp á þakið. Auk stigans hafi þeir einnig haft lítinn vinnupall sem hafi verið notaður til að koma niðurfallsrörum upp á þakið, en verið of lítill til að nota við að klifra upp á þakið. Umræddan morgun hafi hann ákveðið að athuga ástand þaksins, hvort þeir gætu farið upp á þakið og byrjað að vinna. Þeir hafi verið undir pressu að ljúka þakvinnunni þar sem búist hafi verið við vondu veðri. Hann hafi byrjað á því að fara upp á þakið og athuga með ísingu. Þakið hafi verið blautt en ekki nein ísing. Samstarfsmenn á jörðu niðri hafi komið verkfærum til hans. Hann hafi verið að koma verkfærum fyrir á þakinu og allt hafi verið tilbúið til að hefja störf, en þá hafi hann runnið og fallið niður af þakinu.

Við fallið hlaut M áverka á báðum fótlimum og var óvinnufær a.m.k. um nokkurra mánaða skeið eftir slysið að því er ráða má af gögnum málsins. Í málskoti kveður M að A hafi brugðist skyldum sínum með því að hafa ekki tryggt nægilegar öryggisráðstafanir á vinnustaðnum. Vísar M í því efni 13., 37. og 42. gr. laga nr. 46/1980, um aðbúnað, hollustuhætti og öryggi á vinnustöðum. Jafnframt er bent á ákvæði gr. 31.1. í IV. viðauka í reglum nr. 547/1996, um aðbúnað, hollustuhætti og öryggisráðstafanir á byggingarvinnustöðum og við aðra tímabundna mannvirkjagerð, en þar segi að ef framkvæma skal vinnu á þaki, sem vegna halla þaksins, áferðar þakflatarins eða vegna veðurskilyrða getur orsakað það, að starfsmenn falli niður, má ekki hefja vinnuna fyrr en nauðsynlegar öryggisráðstafanir hafa verið gerðar, svo ekki sé hætta á, að menn eða efni falli niður. A hafi átt að sjá til þess að viðunandi öryggisráðstafanir væru gerðar til að varna falli af þakinu, en skortur á slíkum öryggisráðstöfunum hafi brotið í bága við greind ákvæði. Sömu leiðis hafi verkstjórn verið áfátt umrætt sinn. Hefur M krafist bóta úr ábyrgðartryggingu A hjá V.

V hefur hafnað bótaskyldu og í því efni er einkum vísað til þess að M hafi verið flokksstjóri á staðnum og hafi því haft stöðu verkstjóra á verkstað þótt hann hafi ekki verið með stöðu yfirmanns yfir verkinu. Þetta fyrirkomulag sé alþekkt í byggingariðnaði og á öðrum sviðum atvinnulífsins. Sem flokksstjóra á verkstaðnum hafi það staðið M næst að gæta að eigin öryggi og annarra er þar störfuðu. Þá hafi A upplýst að á verkstað hafi allur öryggisbúnaður og fallvarnir verið til staðar.

Álit.

Engin lögregluskýrsla liggur fyrir í málinu og slysið mun ekki hafa verið tilkynnt til Vinnueftirlitsins. Ekki liggja heldur fyrir í málinu neinar formlegar tilkynningar um slysið af hálfu A, svo sem til Sjúkratrygginga Íslands eða til V. Þrátt fyrir það virðist ekki um það deilt að M hafi orðið fyrir ofangreindu slysi er hann var að störfum í þágu A. Samkvæmt 1. mgr. 79. gr. laga nr. 46/1980 skal atvinnurekandi án ástæðulausrar tafar tilkynna til Vinnueftirlits ríkisins öll slys þar sem starfsmaður deyr eða verður óvinnufær í einn eða fleiri daga, auk þess dags sem slysið varð. Slyss þar sem líkur eru á að starfsmaður hafi orðið fyrir langvinnu eða varanlegu heilsutjóni skal tilkynna Vinnueftirlitinu eigi síðar en innan sólarhrings. Eins og málið liggur fyrir er engum vafa undirorpið að tilkynningarskylda samkvæmt þessu lagaákvæði brást af hálfu A. Hefur það í för með sér í ljósi dómafordæma að A hefur sönnunarbyrði um að tildrög slyssins og aðstæður á slysstað hafi verið með öðrum hætti en M heldur fram. Engin gögn hafa verið lögð fram af hálfu A eða V um halla þaksins sem M var að vinna á umrætt sinn, áferð þakflatarins eða veðurskilyrði þannig að ekki hafi verið þörf á fallvörnum í samræmi við fyrrgreint ákvæði í IV. viðauka við reglur nr. 547/1996. Engin gögn hafa verið lögð fram sem staðreyna að á verkstað hafi verið til staðar fullnægjandi öryggisbúnaður og fallvarnir sem M hafi átt þess kost að nota til að koma í veg fyrir slysið. Þá hefur enginn ráðningarsamningur eða annars konar gögn verið lögð fram í málinu sem sýna fram á að það hafi verið þáttur í sérstökum starfsskyldum M að sjá til þess að nauðsynlegur öryggisbúnaður, þ. á m. fallvarnir, væri notaður á verkstað og öryggi starfsmanna að

öðru leyti væri tryggt. Að þessu virtu verður ekki hjá því komist að líta svo á að slysið verði rakið til ófullnægjandi fallvarna á þakinu sem A ber ábyrgð á. Af því leiðir að A ber ábyrgð á líkamstjóni því sem M varð fyrir við fallið ofan af þakinu. M á því rétt á að fá tjónið bætt úr ábyrgðartryggingu A hjá V.

Niðurstaða.

Líkamstjón M bætist úr ábyrgðartryggingu A hjá V.

Reykjavík, 25. ágúst 2021.

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson lögm.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir lögfr.